

МИСЛИТИ – І ТВОРИТИ ДОБРО!

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 13 (462)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

6 липня 2018 року

..... ВИПУСКНИКИ

«СТУДМІС ТЕРНОПІЛЬЩИНИ-2018»

«ВИ Є МАЙБУТНІМ НАШОЇ НАЦІЇ Й САМЕ ВІД ВАС ЗАЛЕЖАТИМЕ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ»

Вручення дипломів – знакова подія для випускників медичного університету. Позаду – роки непростого навчання й успішно складені тести та іспити, попереду – початок професійного шляху. Впевнено торувати цей шлях дозволять знання, отримані в альма-матер. Схвилювані, усміхнені, щасливі обличчя юнаків і дівчат випромінювали радість. Не менш схвилюваними були й їхні батьки, присутні на святі. Вони теж з нетерпінням чекали цього знаменного дня. І ось він настав!

Урочисте засідання вченої ради Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського з нагоди 58-го випуску лікарів медичного факультету, 14-го випуску провізорів фармацевтичного факультету, 10-го випуску лікарів стоматологічного факультету, 3-го випуску за спеціальністю «Здоров'я людини» та «Біологія» та 22-го випуску медичних сестер навчально-наукового інституту

Ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА вручає диплом Олені МІКЛАШЕВСЬКІЙ

Христина КУЛІКОВСЬКА – студентка стоматологічного факультету.

Стор. 7

медсестринства відбулося в палаці культури «Березіль».

З вітальним словом до присутніх звернувся ректор ТДМУ, професор Михайло Корда:

– Сьогодні у вас знаменний день, адже ви отримуєте диплом Тернопільського державного медуніверситету. Можна сказати, що зараз ви отримали півтку в життя. (Продовження на стор. 2)

У НОМЕРІ

Стор. 4-6

**ПРОФЕСОР ВАСИЛЬ
ФАЙFUРА: «ПОНАД
ПІВСТОЛІТТЯ СВОГО
ЖИТТЯ ВІДДАВ
СЛУЖІННЮ РІДНІЙ
АЛЬМА-МАТЕР – ТДМУ»**

Щоразу, готуючи матеріали до рубрики «Вітальня», не перестаємо дивуватися, скільки ж у нашому університеті талановитих, щирих і відданих науці особистостей. Більшість з цих

людей прожили хоча й нелегке, але таке яскраве життя. Їхні розповіді подекуди навіть трагічні й вибілені часом, але такі захоплюючі та життєво правдиві. За високими званнями та регаліями

наші співрозмовники не втратили ані душевного світла, ані професійної сили та тепла, яке щедро випромінюють їхні серця. Саме таким сонячним і надзвичайно доброзичливим є сьогоднішній гість «Вітальні», Вчитель багатьох поколінь студентства – професор Василь Васильович Файфура.

«ВИ Є МАЙБУТНІМ НАШОЇ НАЦІЇ Й САМЕ ВІД ВАС ЗАЛЕЖАТИМЕ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ»

(Продовження. Поч. на стор. 1)

Впродовж навчання в університеті ви знайшли друзів, дехто збудував сім'ї. Це проміжна віха у вашому житті, з якої починає свій самостійний шлях. Перед вами – широка дорога в світ, але лише від вас залежить, як далеко нею підете та який напрямок оберете. Віримо, що пройдете нею впевнено, отримаєте багато перемог і досягнете вершин професійного успіху, а ми пишатимемося вами.

Рівно тридцять років тому я також закінчував наш університет, а тодішній ректор виголосив промову. Хоч з огляду на тридцятирічний досвід дати вам кілька порад. Насамперед прошу вас ніколи не зраджувати своїй професії. Можливо, не все відразу буде легко й гладко. Головне – не розчаровуватися

Новій Зеландії, Аргентині, США, Канаді та країнах Європейського Союзу. І ви будете мати можливість спілкуватися з фахівцями різних країн, але залишайтеся тут. Навчайтеся та здобуйте досвід за кордоном, але обов'язково повертайтеся

ніків, а ваші професійні успіхи будуть їм найкращою нагородою за їхнє терпіння та шляхетну працю. Інша категорія людей, для яких це свято є дуже вагомим, – ваші рідні. Шість чи п'ять років тому вони хвилювалися біля морфологічного корпусу за кожного з вас під час вступу до нашого університету. Вони щодня підтримували вас матеріально й морально, а нині радіють вашим успіхам. Шануйте своїх батьків!

– Шановні випускники, дорогі колеги! Дозвольте сьогодні називати вас саме так, адже ви здобули фундаментальні знання в рідному вам і мені університеті. 18 років тому я теж закінчив ТДМУ. Від щирого серця вітаю вас із отриманням почесного звання лікаря чи провізора, – звернувся Віктор Вікторович до молоді. – Сьогодні на вас, молодих медиків і провізорів, з надією дивиться вся країна, на вас чекають наші співвітчизники у кожному селі, селищі, місті. Ви обрали найгуманнішу професію, яка потребує не лише ґрунтовних знань, а й високих людських якостей. Ви здобули освіту в одному з провідних навчальних закладів, який славиться своєю історією та традиціями. Сьогодні на порядку денному – кардинальна зміна системи охорони здоров'я, перехід на європейські стандарти, а отже, – більші можливості для кожного медичного працівника та гідні умови праці. Впевнений, спільними зусиллями ми побудуємо медичну галузь відповідно до світових стандартів. Переконаний, що ви ніколи не пошкодуєте про власний вибір, а викладачі, батьки й друзі вами пишатимуться. Бажаю всім міцного здоров'я, щастя і професійних успіхів.

– Бажаю вам впевненості у своїх силах, зичу стати успішними людьми, створити міцні сім'ї, знайти себе й сформувати власний професійний світ. Іноземним студентам бажаю стати посланцями Тернополя та ТДМУ в світі. Реформа медичної галузі ставитиме багато болючих питань, для розв'язання яких потрібні професіонали, що люблять свою справу. Вдосконалюйтеся фахово, досягайте нових висот! Нехай всі ваші мрії збуваються!

Заступник начальника управління охорони здоров'я облдержадміністрації Лідія Чайковська передала вітання від керівника управління Володимира Богайчука та побажала випускникам успіхів і щасливої долі.

Наказ про присвоєння звання лікаря по медичному факультету оголосив заступник декана

та не залишати те, заради чого ви навчалися тривалий час, вкладали чималі зусилля, про що мріяли. Повірте, з часом все нормалізується й буде так, як сказано у Біблії: «Воздасться вам за справами вашими». Інша порада – ніколи не залишайте своїє

судити, бо ви є майбутнім нашої нації й саме від вас залежатиме здоров'я нашого народу.

Ще одна порада, яку можна охарактеризувати висловом: «Поганий той солдат, який не мріє бути генералом». Серед вас багато хто прагне стати видатним кардіохірургом чи нейрохірургом, головним лікарем медичного закладу. Впевнений, що досягнете чимало професійних вершин, але ви повинні завжди пам'ятати, що здобули одну з найблагородніших професій у світі. Ваше покликання насамперед – допомагати людям. Від вашої доброти, щедрості душі, старань і професіоналізму залежатиме здоров'я та життя пацієнтів. Наш університет упродовж 60 років його діяльності закінчили десятки тисяч випускників. Серед них є академіки, міністри, провідні спеціалісти. Ми пишаємося ними, як і тисячами випускників, які щодня працюють у первинній ланці охорони здоров'я.

Наступна порада – ніколи не забувайте своїх вчителів. Маю сподівання, що ви отримали в нас фундаментальні професійні знання, якими ділилися викладачі. Пам'ятайте своїх настав-

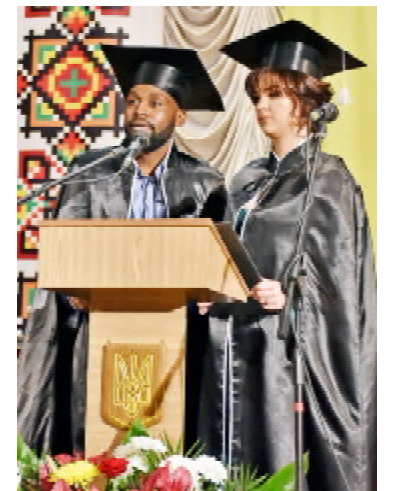

Сьогодні також випускниками нашого вишу є представники багатьох країн, які здобували медичну освіту в Тернополі. Невдовзі вони назавжди поїдуть до свого дому. Сподіваємося, що в їхньому серці залишаться теплі спогади про наш університет і наше місто. Ми вдячні їм за їхню волонтерську роботу під час навчання, художню та добродійну діяльність, – зазначив Михайло Михайлович.

Англійською мовою ректор побажав всіляких гараздів і Божого благословення іноземним студентам, які здобули вищу медичну освіту в ТДМУ.

Проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай запросив до вітального слова голову Тернопільської обласної ради Віктора Овчарука.

Випускників привітав заступник міського голови Тернополя Леонід Бицюра:

факультету іноземних студентів, доцент Михайло Фурдела.

Дипломи з відзнакою з рук ректора ТДМУ, професора Михайла Корди отримали Катерина Галей, Віта Щербань, Ніна Лопуга, Василь Демчук, Олена Міклашевська, Богдана Перевізнюк, Любомир Данилюк, Олеся Редько, Наталія Тимчишин, Юлія Чушенко.

Дипломи випускникам вручили декан медичного факультету, доцент Галина Крицька та декан факультету іноземних студентів, професор Петро Сельський.

Наказ по фармацевтичному факультету оголосив заступник декана фармацевтичного факультету, доцент Ігор Бердей. Дипломи випускникам вручили декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко та декан факультету іноземних студентів, професор Петро Сельський. Диплом з відзнакою Ілоні Ремезюк вручив ректор ТДМУ, професор Михайло Корда.

(Продовження на стор. 3)

рідної землі. Ми живемо в епоху глобалізації – і ви можете поїхати в будь-яку країну, щоб отримати там практичний досвід. Ви можете підтвердити наш диплом будь-де і працювати поза межами України. Є багато прикладів, коли наші випускники успішно працюють в

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,**
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
ДВНЗ «Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»
Індекс **23292**

Видавець:
ДВНЗ «Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у ДВНЗ
«Тернопільський держмед-
університет ім. І.Я. Горба-
чевського МОЗ України».
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

«ВИ Є МАЙБУТНІМ НАШОЇ НАЦІЇ Й САМЕ ВІД ВАС ЗАЛЕЖАТИМЕ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ»

(Закінчення. Поч. на стор. 1-2)

Дипломи випускники отримали з рук декана стоматологічного факультету, доцента Світлани Бойцянук та декана факультету іноземних студентів, професора Петра Сельського.

Наказ по навчально-науковому інституту медсестринства зачитала заступник директора навчально-наукового інституту медсестринства, доцент Світлана Даньчак. Дипломи вручив декан факультету іноземних студентів, професор Петро Сельський.

Після вручення дипломів випускники медичного, стоматологічного, фармацевтичного фа-

доцент Галина Крицька, привітавши випускників, побажала їм щастя, здоров'я, мирного неба та Божого благословення.

— Здається, нещодавно ви були першокурсниками, а нині роки навчання позаду і ви складаєте клятву лікаря чи провізора, медичної сестри, беручи на себе відповідальність за життя та здоров'я пацієнтів, — мовила Галина Анатоліївна. — Професія медика вимагає постійного навчання й підвищення професійного рівня. У практичній діяльності вас чекають і успішні, і складні дні. Не втомлюйтеся працювати над подальшим самовдосконаленням, старайтеся, перемагайте та підкорюйте нові професійні вершини.

Успіхів і наснаги побажав випускникам декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко.

— В аналітичній хімії є така цікава річ, як аналітична реакція, що

закінчується видимим аналітичним ефектом, — зазначив Дмитро Борисович. — Роки навчання були тією пробірною, яку ви заповнювали знаннями, своїми маленькими перемогами, успіхами. Ви пройшли етапи складання «Кроку-1», «Кроку-2», додаючи таким чином реактиви для проходження тієї чи іншої реакції. І ось — фініш. Аналітичний ефект перед нами — ви отримали дипломи лікарів, провізорів, медичних сестер. Бажаю вам подальшого постійного навчання та професійного зростання.

— Нинішній день надзвичайно урочистий, хвилюючий, знаменний, — сказала у вітальному слові декан стоматологічного факультету, доцент Світлана Бойцянук. — Сьогодні в ТДМУ — десятий ви-

пуск лікарів-стоматологів. Випускники, які отримали базові знання на стоматологічному факультеті нашого вишу, нині успішно працюють, примножуючи добру славу альма-матер. Перед вами, молодими, енергійними, відкривається нова сторінка в житті. Ви починаєте професійну діяльність. У

Зі святковим і по-справжньому особливим днем випускників привітав декан факультету іноземних студентів, професор Петро Сельський. І побажав звершень професійних та щасливої долі.

— Як каже Святе Писання, з Богом нема неможливого, тож

нехай на життєвій дорозі з вами буде Боже благословення, — сказав професор Петро Сельський.

світлана Іванівна також наголосила, що людина буває щасливою тоді, коли її серце наповнене любов'ю й надією, а розум — знаннями. І що успіх не буває — остаточним, а невдача не повинна стати розчаруванням. Завжди потрібно рухатися вперед і кожен фініш — це старт до нового та кращого.

Від імені випускників подяку керівництву та викладачам університету за отримані якісні знання висловили Богдана Перевізік і Міхал Пастух.

Після завершення урочистостей випускники вітали одне одного, приймали вітання рідних і друзів, фотографувалися на згадку про хвилюючі миті прощання зі студентством.

Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)

культетів та ННІ медсестринства урочисто виголосили клятву лікаря, провізора, медсестри, яку зачитали Катерина Галей та Мартін Камбала.

Декан медичного факультету,

АКЦІЯ

ВИЗНАЧИЛИ ПЕРЕМОЖЦІВ ФЛЕШМОБУ «ТДМУ У ВИШИВАНКАХ»

З нагоди Всесвітнього дня вишиванки у нашому закладі відбувся флешмоб світлин в українському національному одязі «ТДМУ у вишиванках». До 17 трав-

7 червня проректор з наукової роботи, професор Іван Кліщ і директор центру виховної роботи та культурного розвитку Марта Руденко вручили призи тим, хто отримав перемогу.

Отже, загальну перемогу здобула студентка четвертого курсу Зоряна Бриндз. Краща світлина серед дівчат належить першокурсниці Владі Шідловській. Серед чоловіків приз отримав представник деканату факультету іноземних студентів Юрій Петрашик. Щодо групового фото, то тут мають нагоду святкувати представники 20-ї групи четвертого курсу. Найкращою парою стали Оксана Асінович та Марко Стрижеус.

Ще раз вітаємо переможців і закликаємо всіх викладачів і студентів шанувати та примножувати українські традиції.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ня до 21 години викладачі та студенти мали викласти власні фото з хештегами #ТДМУ_у_вишиванках #vyshyvanka_tsmu у соцмережах Фейсбук та Інстаграм. О 22 годині 17 травня в рамках флешмобу відбувся розіграш призів. Переможців визначали за допомогою сайту Random.org.

РІВЕНЬ ЗНАНЬ

ЗОРГАНІЗУВАЛИ ОЛІМПІАДУ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СЕРЕД СЛУХАЧІВ ПІДГОТОВЧОГО ВІДДІЛЕННЯ

Наприкінці цього навчального року в Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського відбулася олімпіада з української мови серед слухачів підготовчого відділення. Такий захід у цьому підрозділі університету організували вдруге.

Мета олімпіади — підвищення інтересу іноземних громадян до України та її мови, поглиблення бажання вивчати українську мову.

Для участі відібрали 10 слухачів підготовчого відділення, які продемонстрували найвищий рівень знань та активності під час занять з української мови. Вони виконували письмові грама-тичні завдання, працювали над текстом про Тернопіль і демонстрували презентації про рідні країни: Еквадор, Португалію, Гвінею-Бісау, Гану, Нігерію, розповідали про їхні національні символи, природні багатства, політичний устрій, історію, національну кухню тощо.

Перше місце посіли Да Коста Нгулонда Домінгос Джосе, Нукпорфе Сет Юджин Седем, Біагу Натчінкан Маріо. Друге місце вибороли Леон Тінтин Хуан Карлос, Анті-

Гідеон, Данджума Фавур Джедідах. Третіми стали Іссах Хадіджах Кубра, Ннаджі Даніел Чідера, Абрахам Тобілоба Ебенезер, Флорес Сільва Анхель Брайан.

Усі учасники олімпіади отримали пам'ятні призи та солодкі подарунки.

Прес-служба ТДМУ

Щоразу, готуючи матеріали до рубрики «Вітальня», не перестаю дивуватися, скільки ж у нашому університеті талановитих, щирих і відданих науці особистостей. Більшість з цих людей прожили хоча й нелегке, але таке яскраве життя. Їхні розповіді-сповіді подекуди навіть трагічні й вибілені часом, але такі захоплюючі та життєво правдиві. За високими званнями та регаліями наші співрозмовники не втратили ані душевного світла, ані професійної сили та тепла, яке щедро випромінюють їхні серця. Саме таким сонячним і надзвичайно доброзичливим є сьогоднішній гість «Вітальні», Вчитель багатьох поколінь студентства – професор Василь Васильович Файфура.

«ДО ШЕСТИ РОКІВ Я НЕ ЗНАВ СВОГО БАТЬКА»

– Василью Васильовичу, кажуть, що найсолідший час у житті людини – дитинство, коли дерева були великими, та й узагалі все здавалося таким новим і незбагнено яскравим на відчуття. Що зафіксувала ваша пам'ять у дитячі роки?

– Не можу сказати, що моє дитинство було радісним, як у нинішніх хлопчиків і дівчаток, бо післявоєнні часи не вирізнялися ні статками, ні розмаїтістю. Єдине, чим воно було схоже майже в усіх з нашого покоління

Сім'я Файфурів (1948 р.)

на дітей війни – це те, що зростали без батьків. На фронтах Другої світової загинуло майже 150 моїх односельців, додому повернулися одиниці, що для невеликого села стало непоправною втратою. До шести років я не знав свого батька. Незважаючи, що військові дії завершилися, тата додому не відпускали. У складі робочого батальйону він працював на Воскресенському хімкомбінаті під Москвою. Лише 1946 року батько, нарешті, повернувся до рідної домівки, а мій статус серед сільських дітлахів істотно змінився. До мене почали ставитися з більшою повагою, навіть дещо з побоюванням. Іншим, позбавленим батьківської опіки, доводилося важче. Їх могли образити, побити, бо знали, що немає кому заступитися й усе мине безкарно. Ні своїх, ні чужих матерів ніхто не боявся, та й не було в них, обтяжених нескінченними клопотами, часу втручатися у стосунки між дітьми.

Моєю початковою освітою займався дід Опанас. Батьків виснажувала тяжка колгоспна робота. Мама часто хворіла та перебувала в лікарні, а я залишався в дідуся, й він ретельно опікувався моїм вихованням. Два його сини не повернулися з фронту,

тому він сповна віддавався внукові. Дідусь навчив мене читати, писати, рахувати. Тривалими темними осінніми чи зимовими вечорами я лежав з дідом на ліжку в теплому ванькирі, і він терпляче виконував функції домашнього педагога. Найперші книги, які потрапили до моїх рук, були з дідової домашньої бібліотеки. Спочатку дідусь виніс підручник з фізики та збірник задач з алгебри. Відтак пішла белетристика. Волею випадку першим письменником, якого я повсякчас читав впродовж багатьох років, став Микола Лесков. У діда збереглися деякі томи із 35-томного дореволюційного видання цього автора, щоправда, його твори стояли вище мого розуміння. Найбільшу насолоду принесли «Інститутка» Марка Вовчка та «Близнець» В.І. Немировича-Данченка, «Третя мандрівка Пржевальського до Центральної Азії» та деякі інші. Більшість цих «першопосібників» я зберігаю як дорогі реліквії.

«ПИСАТИ НАВЧИВСЯ ДІДОВИМИ ХІМІЧНИМИ ТА КОЛЬОРОВИМИ ОЛІВЦЯМИ, ПРИПАСЕНИМИ З ДОВОЄННИХ ЧАСІВ»

– З Шевченковим «Кобзарем» познайомився в другому класі. Його дав мені почитати Михайло Іванович Заболотний, чоловік моєї двоюрідної сестри Наді, вчитель історії у Сиворізькій школі, а пізніше – її директор. Примірник «Кобзаря» дістався йому як нагорода за успішне закінчення чотирикласної школи і був єдиним у селі. Писати я навчився дідовими хімічними та кольоровими олівцями, припасеними з

На посадці лісопарку за «Збаразьким поворотом» у Тернополі (осінь 1957 р.)

ПРОФЕСОР ВАСИЛЬ ФАЙФУРА:

довоєнних часів. Дуже шкодую, що не зберіг грифельної дошки й грифелів. Вони зберігалися в діда з XIX століття, з часів його навчання в церковно-приходській школі. Коли я перейшов до другого класу, він урочисто вручив мені ці письмові приладдя як велику цінність. Я, звичайно, приніс їх до школи та похвалився подарунком. Більше ніхто з дітей не мав такого архаїчного дива. У перший клас Сиворізької семирічної школи я пішов 1947 року. Спорядили мене убогими шкільними обладунками. В торбу через плече з грубого білого домотканного полотна поклали зошит у косу лінійку, дерев'яну ручку з насадним пером і чорнилницю. Чорнило робили з магазинної таблетки, розчиняючи її у воді. На весь великий перший клас, а це понад 40 дітей, знайшлося чотири «Букварі». Моєю першою вчителькою та вихователькою була Галина Матвіївна Леонтієва. Вона навчала наш клас чотири роки.

Після домашніх уроків навчання у школі давалося мені легко. Кожен клас, окрім другого, я закінчив з похвальною грамотою. Випускав наші два сьомі класи директор школи Семен Григорович Варцаба. На урочистій лінійці він звернувся до нас звичайними людськими словами, зрозумілими для сільських хлоп-

чиків і дівчаток. Потім нам видали свідоцтва й ми розійшлися, як з'ясувалося, з більшістю – назавжди.

Після закінчення семи класів батьки віддали мене для продовження навчання у престижну Миньковецьку десятирічку. Школа не могла прийняти всіх випускників семирічних шкіл району. Із сиворіжчан туди потрапили четверо чи п'ятеро, але ми провчилися лише один день. Через те, що наш клас перевели в другу зміну, батьки забрали нас у Велику Побійну за 5 кілометрів від села.

З миньковецьких вчителів запам'яталося двоє – Любомир Антонович Собанський, який досконало володів есперанто й кількома європейськими мовами, а також листувався з китайськими колегами їхньою мовою, та М.С. Скобелев, директор школи, заслужений вчитель УРСР, кава-

кономірно постало питання: куди податися після закінчення школи? Конкретних планів щодо продовження освіти в мене не склалося. У дев'ятому класі я потрапив під сильний вплив Миньковецького військкомату, який вишукував здібних хлопців для ракетного училища на Уралі. Орієнтувалися на тих, хто відмінно вчився та був кандидатом у медалісти. В ті роки відбувалося ракетне переоснащення армії, яке вимагало кадрів. З цих міркувань мною і ще одним дев'ятикласником з Капустян зацікавилися прицільно. Нас піддали ретельному медичному огляду, ознайомили з рекламним проспектом Челябінського ракетного училища й під агітаційним тиском працівників військкомату ми обоє погодилися. Втім, на моє рішення несхвально відгукнулося в родинному колі. Якраз в село завітав мій двоюрідний брат Михайло Іванович Бей – тодішній начальник Тернопільського обласного управління культури. Його приїзд кардинально змінив мої плани. Михайло Іванович повідомив, що в Терно-

Кращі учні Сиворізької семирічки (1950-1951 навчальний рік)

лер ордена Леніна. До слова, його син закінчив наш інститут. Трирічне навчання у Великолобівської десятирічки залишило багато приємних споминів. Школа, незважаючи на те, що була сільською, мала непоганий педагогічний колектив. Мене навчали й виховували В.І. Снятинський – директор школи, І.П. Голінько – завпед, Я.О. Горічок – викладач фізики, М.Д. Найдюнова – викладачка німецької мови, Л.Н. Холодюк – вчителька хімії, І.Г. Баранецький та інші. З першого до дев'ятого класу був старостою, а в 10 класі мене обрали секретарем комсомольської організації школи та членом райкому комсомолу. Школу закінчив 1957 року із золотою медаллю.

«МОЮ ПРОФЕСІЮ ОБРАЛИ БЕЗ МЕНЕ»

– І де вирішили продовжити навчання, зважаючи на блискучі успіхи?

– Звісно, в старших класах за-

полі відкривається медичний інститут і порадив вступати туди. Батько з братом винесли сімейний вердикт: вступати до Тернопільського медінституту, де того року оголосили про перший набір. Пізніше від багатьох абітурієнтів і знайомих я чув гарячі запевнення, що медициною вони марили ледве не з пелюшок. Мою ж професію обрали без мене. Я погодився без заперечень і ніколи не пошкодував щодо правильності вибору.

Того року в Тернопільський медінститут подало документи двоє випускників Великолобівської десятирічки – Алла Шупіченко та я. Золотих медалістів приймали за співбесідою. Документи ми здали на четвертому поверсі теперішнього біологічного корпусу, співбесіду пройшли 15 липня в середній школі № 3. Новозбудований, але не цілком облаштований корпус на пл. Свободи, 6 ще не міг прийняти абітурієнтів. Наступного дня 19 із 26 золотих медалістів, які пройшли співбесіду,

«ПОНАД ПІВСТОЛІТТЯ СВОГО ЖИТТЯ ВІДДАВ СЛУЖІННЮ РІДНІЙ АЛЬМА-МАТЕР – ТДМУ»

зарахували на перший курс. Я також отримав повідомлення про зарахування за підписом відповідального секретаря приймальної комісії Бориса Петровича Ширая, іншим абітурієнтам запропонували скласти профілюючий екзамен. Відтак розпочалося навчання. Прибувши в Тернопіль на заняття, зупинився у брата. Розраховувати на гуртожиток не доводилося. Згідно з планом заняття у вересні 1957 року мали розпочати понад 600 студентів, а обласна рада виділила інституту лише два гуртожитки: один в червні – на 175 місць, другий у серпні – на 153 місця. Тому ще в липні керівництво інституту розмістило у «Вільному житті» оголошення про винайм кімнат для студентів. Квартироздавачі відгукнулися, багато моїх однокурсників скористалися їхніми послугами. Моїм же пристановищем на цілий п'ять років стала квартира брата.

Перше вересня 1957 року припало на неділю. О 9-й годині наш курс зібрали в актовому залі й декан, доцент Андрій Олексійович Верисоцький провів з нами задушевну бесіду з приводу майбутнього Дня знань. Він особливо наголосив, що всі ми причетні до важливої історичної події – відкриття першого вищого навчального закладу в Тернополі. Прості, теплі слова без академізму та гучнослів'я зворушили нас. Ректор Петро Омелянович Огій та його заступник – професор А.Г. Мартинюк провели такі бесіди з другим і третім курсами. В другій половині дня в актовому залі відбулися збори викладачів і студентів, присвячені відкриттю інституту. Цей святковий захід мав внутрішнє призначення й сторонніх осіб на нього не запрошували. Офіційні урочистості відбулися пізніше – 22 вересня.

«ЩОЙНО В ТЕРНОПОЛІ З'ЯВИЛИСЯ СТУДЕНТИ, МІСЦЕВА ВЛАДА ПОЧАЛА ВИКОРИСТОВУВАТИ НАС ЯК ДОПОМІЖНУ РОБОЧУ СИЛУ»

З перших днів навчання почали штурмувати науки. Тоді існувала стара добра стрічкова система – півторагодинні заняття чергувалися з півторагодинними лекціями. Перерва між парами тривала 30 хвилин. Суботи були робочими. Перші два навчальні роки закарбувалися в пам'яті найбільше. По-перше, вони були емоційно насичені. Переді мною, сільським хлопцем, відкрився світ цілком іншого, багатшого та цікавішого спілкування. По-друге, на кафедрах працювали ори-

гінальні особистості, які прибули з багатьох ВНЗ і принесли із собою їхні традиції. Коли ж траплялося щось курйозне, це надовго ставало предметом веселих розмов і доброзичливих жартів.

Щойно в Тернополі з'явилися студенти, місцева влада почала використовувати нас як допоміжну робочу силу. Місто швидко забудовувалося, впорядковувалося його околиці, а робочих рук не вистачало. Ці обставини наштовхнули місцеві органи влади на думку залучити до облаштування обласного центру студентів. Восени 1957 року нас уперше відправили на висаджування дерев у лісопарк за «Збарзьким поворотом». Зараз цю територію забудовують житловими будинками. Від старих насаджень не залишилося й сліду. Вдруге нас організували висаджувати Комсомольський сад, тепер це парк Національного відродження, який офіційно відкрили 1958 року. Ряд груш,

Іванович Довгалюк. Програма передбачала проходження практики з трьох основних спеціальностей – терапії, хірургії, акушерства та гінекології. Але керівник практики внесла власні корективи. Вона влаштувалася лікарем на половину окладу й попросила нас з Володимиром Семенюком, щоб ми чергували в акушерсько-гінекологічному відділенні й узагалі провели там більшість днів, відведених на інші спеціальності. Завдяки цьому ми здобули ґрунтовну практику саме з цієї спеціальності – приймали пологи, робили аборти та інше.

Василь ФАЙФУРА з професором Оленою МАРКОВОЮ під час роботи II Всесоюзного з'їзду патофізіологів (Ташкент. 1976 р.)

бинти на руці, вони сповзли разом з шкірою і нігтями. Епізоди цієї жахливої процедури в мене досі перед очима.

На п'ятому курсі я проходив місячну практику в Пробіжній, на шостому – шестимісячну в Копичинцях. Хочу зауважити, що нам, студентам, практичні лікарі дуже довіряли, а ми намагалися почерпнути якнайбільше практичних навичок.

Наше навчання нестримно наближалось до завершення. Попереду чекали випускні державні іспити. Хоч ми й розуміли, що вони мають дещо формальний характер, але все-таки в нашій душі й душі мимоволі закрадалася легка тривога: чи зуміємо продемонструвати гідні знання, чи вдасться виправдати сподівання викладацького колективу. Хо-

У науковій лабораторії кафедри. Визначення вмісту ацетилхоліну (1970 р.)

який висаджувала наша група, частково зберігся до цього часу. Того ж року ми насаджували ліс за озером під Кутківцями. Ця озерна територія надовго стала улюбленим місцем відпочинку тернополян. Навесні 1961 року нас мобілізували висаджувати дерева у лісопарк на Микулинській. Ми не ремствували, що нас відсторонили від занять і навчальний матеріал доведеться надолужувати самотужки. Навпаки, насолоджувалися гарною погодою й раділи нагоді поспілкуватися в невимушеному товаристві.

Після третього курсу, а це був 1960 рік, ми проходили практику на базі міських медичних закладів. Нашу академічну групу розмістили в тубдиспансері на вул. Шпитальній. З погляду нинішнього досвіду, інколи ставлю собі риторичне питання: чи варто було посилати студентів у такий небезпечний заклад, де лежали хворі з відкритою формою туберкульозу? Ми ж з ними постійно контактували, робили ін'єкції. Після четвертого курсу я потрапив на практику в Чортківську районну лікарню, яку очолював Захар

Не зітреться з пам'яті трагічний випадок, який стався в Білобожниці. В підвалі закритого приміщення була цистерна з бензином, що належала місцевому колгоспу. Стояла літня спека. Пари бензину скупчилися в приміщенні й, коли туди заїхала вантажна машина, вони зайнялися. Пролунав вибух. Постраждало четверо – комірник, водій і батько з сином, які чекали своєї черги на підводі. Невеликий колектив Білобожницької лікарні не міг самостійно дати раду чотирьом украй тяжким потерпілим. З Тернополя викликали доц. Юрія Теофіловича Коморовського, який прибув з клінічним ординатором Богданом Івановичем Вінниченком. З Чорткова відрядили чотирьох студентів – В. Черненко, Ю. Заводовича, В. Бойчака та мене. Коли потерпілих забирали з місця пригоди, обпечені ділянки шкіри покрили пеніциліновою маззю та обмотали бинтами. Юрій Теофілович розпорядився зняти бинти з двох найтяжчих потерпілих. Мені з Валею Черненко доручили комірника. Важко описати, що перетерпіла ця людина. Уявіть собі: коли ми зачепили

Серед учасників наради ректорів у Донецьку (22 травня 1990 р.)

тілося залишити по собі добру пам'ять. Інститут я закінчив з дипломом з відзнакою.

– Яка спеціалізація найбільше припала вам до душі?

– Ще на початкових курсах я обрав своїм фахом офтальмологію. Регулярно відвідував науковий гурток на кафедрі, виїжджав із завідувачем кафедри, доцентом Марком Марковичем Романовським у ра-

йони. Через головного окуліста Житомирської області Котелянську Марек Маркович зарезервував мені місце в Червоноармійську. Але на розподілі мене чекала несподіванка. Ректор Петро Омелянович Огій запропонував залишитися в аспірантурі на кафедрі патологічної фізіології, а в аспірантуру зараховували з першого грудня. Куди ж дітися на кілька місяців? Узагалі ж той рік був єдиний в історії, коли випускникам, принаймні медичних вишів, видали тільки нагрудні знаки й скерування, не вручивши дипломів. Диплом можна було отримати лише на підставі довідки про прибуття на місце розподілу. Так я залишився в Тернополі, але без документа про освіту. В серпні звернувся за допомогою до начальника відділу кадрів О.М. Смирнова, щоб з'ясувати, як бути. Мені доручили проводити заняття в шести групах третього курсу на кафедрі патологічної фізіології, але без оплати.

«Я ПИШАВСЯ ЙОГО УВАГОЮ ДО МОЇХ ПУБЛІКАЦІЙ»

– Після зарахування в аспірантуру доцент Емануїл Наумович Бергер запропонував мені тему кандидатської дисертації на тему: «Реактивність дохімічних факторів нервового збудження при порушенні функцій щитовидної залози в експерименті». Базовим фрагментом дисертації була оцінка холінергічних процесів у мозку та серці. Цю тематику Емануїл Наумович привіз із Харкова та продовжував її розробляти в Тернополі. Він по-

ставив мені обов'язкову умову – налагодження манометричної методики визначення активності холінестерази. Ще 1958 року інститут придбав на кафедру патофізіології спеціально для таких досліджень угорський апарат Варбурга. Через «Союзреактив» виписали дефіцитні імпорتنі препарати на особисте замовлення ректора Петра Омеляновича.

(Продовження на стор. 6)

ПРОФЕСОР ВАСИЛЬ ФАЙФУРА: «ПОНАД ПІВСТОЛІТТЯ СВОГО ЖИТТЯ ВІДДАВ СЛУЖІННЮ РІДНІЙ АЛЬМА-МАТЕР – ТДМУ»

(Закінчення. Поч. на стор. 4-5)

В жодному ВНЗ чи науково-дослідному інституті України такого набору не було. Дозою дефіцитного натрію дезоксихілевокислого для рідини Броді (на 6 манометрів) поділився завідувач кафедри біологічної хімії Львівського медінституту.

Успішно виконавши навчальний план аспірантури, 1967 року мене зарахували на посаду асистента. Кандидатську дисертацію захистив 26 вересня 1967 року у спецраді Івано-Франківського медінституту. Продовжував працювати в тому ж науковому напрямку, аби зібрати матеріал для докторської дисертації. Її назва – «Холінергічна регуляція серця при патології щитовидної залози». Захист відбувся 1986 року в Москві в НДІ загальної патології та патологічної фізіології, а через два роки мені присвоїли вчене звання професора.

Результати моїх досліджень викликали зацікавлення вітчизняних і зарубіжних вчених. З проханням надіслати копії публікацій звернулися проф. Х.Ф. Хамітов (Казань), доц. F. Gawellek (Берлін), доктор J. Sova (Пльзень). Тричі надсилав запит К.-В. Augustinsson (Стокгольм) – найавторитетніший на той час спеціаліст у галузі холінергічної регуляції. У своїй знаменитій монографії «Cholinesterases» (1948) він процитував довоєнну роботу Еммануїла Наумовича. Я пишався його увагою до моїх публікацій. Найбільша кількість запитів з-за кордону, більше двадцяти, надійшла на статтю «Влияние резерпина на холинэстеразу крови и сердца крыс», надруковану в журналі «Бюллетень экспериментальной биологии и медицины» (1973) у співав-

Професор Василь ФАЙФУРА з членом-кореспондентом НАМН України, професором Віктором ЕЛЬСЬКИМ (2011 р.)

торстві з проф. Е.Н Бергером і студентами-гуртківцями Ю. Довгалюком і Ю. Шугалеєм.

Із фахових наукових форумів брав участь у II Всесоюзному з'їзді патофізіологів у Ташкенті (1976), II і IV конгресах Наукового товариства патофізіологів України в Києві (1996) і Чернівцях (2004), конференціях і пленумах товариства в Запоріжжі (1985), Львові (1993), Чернівцях (1998), Одесі (2002).

Нашому університету я віддав 54 роки – від студента до завідувача кафедри патологічної фізіології, заступника декана медичного факультету, проректора з навчальної роботи. Виконував розмаїті громадські доручення – був редактором інститутської стінної газети «За радянського лікаря», секретарем комсомольської організації співробітників інституту, головою ради молодих вчених, референтом наукової части-

ни, головою міського товариства «Знання» та інші. П'ять разів мене нагороджували Почесними грамотами Міністерства охорони здоров'я України (1995, 1996, 2001, 2007, 2010). У моєму послужному списку – диплом Президентського стипендіата 2008-2009 років, а також відзнака Заслужений працівник охорони здоров'я України». Рішенням президії Українського наукового товариства патофізіологів цюгорічного березня удостоївся пам'ятної медалі на честь засновників патофізіології О.О. Богомольця та В.В. Підвисоцького.

«КОЛЕКЦІОНУВАННЯ ТА СПЕЛЕОЛОГІЯ – НАЙУЛЮБЛЕНІШІ ЗАНЯТТЯ»

– Що зігриває душу? Чим захоплюється у вільний час?

– З дитинства пізнав принагідність спелеології. Село Сивороги, що в Дунаєвецькому районі на Хмельниччині, де я народився та де промайнули мої дитячі роки, розташоване на мальовничих відрогах Подільської височини, густо порізаної долинами річок й ярами. Цей привабливий куточок здавна назива-

З колективом кафедри патологічної фізіології (1993 р.)

вають Подільською Швейцарією. Таку інтригуючу назву дав йому в XIX ст. Антоній Юзеф Ролле – польський історик, письменник, лікар-психіатр, який тривали роки прожив у Кам'янець-Подільському і знав Поділля не з чужих вражень.

У студентські часи, під час третього трудового семестру, ми працювали в різних селах Тернопільщини, зокрема, в Городку Заліщицького, Більче-Золотому та Кривче Борщівського районів. У Більче-Золотому я не пропустив нагоди побувати в гіпсовій печері Вертеба на околиці села, яка вважається унікальною геологічною та археологічною пам'яткою Поділля всеукраї-

нського значення. В Городку разом з одногрупником Славою Міненком ми заглибилися більше, ніж на 150 метрів у вузький кам'янистий лаз, випадково знайдений на дні широкого рову, коли наша група поверталася з роботи. Нічого цікавого, крім кажанів, там не виявили. Зате дуже пам'ятною залишилася поїздка в Кривче, де я з кількома товаришами чи не увесь осінньо-польовий сезон провів, досліджуючи знамениту місцеву печеру. Ці події описані в моїй книжечці «Печера «Кришталева»: третє відкриття».

Здавня захоплююся колекціонуванням бон. За 40 років зібрав їх понад 2500. Найстарішими в

моїй колекції є асигнації Великої французької революції 1792-1793 років і долари періоду Громадянської війни у Сполучених Штатах Америки 1862-1864 років. Крім того, розшукав усі медичні значки, випущені на території Тернопільської області. Зібраний матеріал узагальнюю в книжці «Медицина Тернопільщини у фалеристиці». А ще в мене 70-річний стаж грибника. Зараз найбільшу розраду приносять внуки. Старший Василь навчається в магістратурі Тернопільського національного економічного університету, а молодший Микола закінчив 3-й клас.

Лариса ЛУКАЦЬК

ДАТА

10 липня відзначатиме ювілейний день народження ветеран університету Марія Іванівна ПАТРОШ.

Вельмишановна Маріє Іванівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви успішно пройшли понад 40-річний трудовий шлях: спочатку препаратора, а останні 28 років – лаборанта кафедри психіатрії, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційного забезпечення навчального процесу та проведення лабораторних наукових досліджень.

Глибоко поважаємо й шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність

відзначені медаллю «Ветеран труда», грамотами й подяками ректора інституту.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Маріє Іванівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили,
Щоб довгі літа плечей не схиляли,
Щоб спокій і мир панували на світі,
Щоб радість знайшли Ви в онуках і дітях!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

12 липня відзначатиме ювілейний день народження ветеран ТДМУ Олександра Василівна ГРИЦКО.

Вельмишановна Олександро Василівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Львівського медичного училища, чотирьох років роботи лаборантом у лікарні, у стінах університету Ви успішно пройшли 37-літній трудовий шлях: спочатку лаборанта курсу радіології та рентгенології, кафедри онкології, рентгенології та медичної радіології, а останні 9 років – в міжфакультетській науково-клінічній лабораторії, виконували одну з найважливіших ділянок роботи – організаційного забезпечення навчального процесу, проведення висококваліфікованих наукових досліджень.

Глибоко поважаємо й щиро шануємо Вас за багаторічну невтомну працю, висо-

кий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран труда», грамотами й подяками ректора інституту.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування.

Бажаємо Вам, вельмишановна Олександро Василівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, щасливого довголіття!

Нехай здоров'я, радість і достаток Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято І дарує Вам багато літ!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

ПЕРЕМОЖЕЦЬ КОНКУРСУ КРАСИ

ХРИСТИНА КУЛІКОВСЬКА: «ПРАГНУ ГІДНО ПРЕДСТАВИТИ ТДМУ ТА ТЕРНОПІЛЛЯ НА «СТУДМІС УКРАЇНИ-2018»

Студентка 2 курсу стоматологічного факультету ТДМУ Христина Куліковська перемогла в конкурсі «СтудМіс Тернопільщини-2018» і невдовзі представитиме нашу область на Всеукраїнському конкурсі «СтудМіс України-2018», що відбудеться в Києві. Про те, як вдавалося поєднувати навчання й підготовку до масштабного заходу, про складові успіху, здобутий досвід і плани на майбутнє Христина розповіла кореспондентів «Медичної академії».

– Христіно, ви здобули титул «СтудМіс Тернопільщини-2018», а також перемогли в номінації «СтудМіс глядацьких симпатій». Зала дружно вболівала за вас і під час попереднього конкурсу «СтудМіс ТДМУ-2018». Нагадаймо його результати.

– В університетському конкурсі «СтудМіс ТДМУ-2018» я отримала звання першої віце-міс та «СтудМіс глядацьких симпатій».

– Раніше ви брали участь у таких змаганнях?

– Ні. Торік з цікавістю спостерігала за конкурсом «СтудМіс ТДМУ» з глядацької зали, а тепер наважилася стати його учасником.

– Та, попри відсутність досвіду, на сцені ви трималися впевнено.

– Я вісім років займалася бальними танцями, тому не маю страху перед сценою. А ще додала сміливості підтримка однокурсників та одногрупників, батьків, які вірили в мою перемогу.

– У конкурсі «СтудМіс ТДМУ-2018» вам для перемоги не вистачило...

– ... одного бала. Звичайно, замутилася й навіть подумала, що в «СтудМіс Тернопільщини-2018» участі не братиму. Але рідні та друзі переконали, що відмовлятися не варто, що кожен конкурс – це прекрасна можливість продемонструвати свої таланти та відкрити для себе нові можливості. І я вирішила не втрачати нагоду позмагатися за головний приз – корону. Може, га-

дала, й не здобуду її, але новий досвід, нові незабутні враження, безперечно, отримаю. Час підтвердив, що це було правильне рішення. Тож моя порада всім, хто вагається: коли є шанс досягти більшого – його треба використовувати, йти вперед, не здаватися, вірити в себе.

– Скільки претенденток змагалися за титул «СтудМіс Тернопільщини-2018»?

– 14 претенденток. Тематикою конкурсу стали Олімпійські ігри, тож конкурсантки виходили на сцену-подіум, зокрема, в образі богинь з грецької міфології. Також було дефіле у вишитих сукнях, у вечірніх. Щоб гарно виглядати, продумала кожну деталь. Біжутерія, зачіска, макіяж, взуття – все мало відповідати образу. Організатори також підготували інтелектуальний конкурс: дівчата відповідали на цікаві та актуальні запитання.

– Яке з них дісталось вам?

– Мене запитали, як борюся з лінню й я відповіла, що лінню періодично відвідує кожного, але є слово «треба», яке завжди допомагає її побороти.

– Підготовка до конкурсу потребувала часу.

– Так. І це було найскладніше – поєднувати навчання в медуніверситеті з репетиціями, тому так важливо було правильно зорганізувати свій час, щоб усе встигнути. Зранку йшла на заняття до університету, звідти – на репетицію до хореографа чи в тренажерну залу, потім – підготовка до завтрашніх занять. Графік був дуже напружений. Але мені це подобалося. Кожну репетицію сприймала як маленьке свято.

– Ви були налаштовані на перемогу?

– На конкурсі кожна з дівчат хотіла перемогти й отримати корону. Я не виняток. Тому готувалася до конкурсу дуже ретельно. І все-таки перемога стала для мене несподіванкою.

– Які емоції відчували, коли журі оголосило результат?

– Радість, вдячність за підтримку.
– Хто першим привітав вас з перемогою?

– Одногрупники, батьки, молодша сестра. Вони були в залі, вболівали за мене й це додавало сили та впевненості.

– Давайте поговоримо не лише про конкурс. Розкажіть, будь ласка, про себе докладніше. Чим подобається вам ваша майбутня професія? Які ще захоплення маєте?

– Я тернополянка. Що стану стоматологом вирішила в цілком свідомому віці, бо коли була мала – до зубних лікарів ставилася з пересторогою й не уявляла себе в цій професії. Зацікавилася нею завдяки татовому брату, який працює стоматологом. З його розповідей більше довідалася про цю важливу галузь медицини. В шкільні роки займалася спортивно-бальними танцями в танцювальному клубі «Арс». Улюблений стиль – латино. Улюблений танець – самба. Це завжди феєрія емоцій, позитиву, натхнення. Зрозуміло, що під час семестру вільного часу у студента-медика небагато, тому танці залишилися приємним і корисним захопленням, яке не заважає навчанню.

– Але зараз вільного часу побільшало. Які плани на літо?

– Не сподівалася, що виграю конкурс «СтудМіс Тернопільщини», тому попередні плани довелося переглядати. Нині в пріоритеті – підготовка до Всеукраїнського конкурсу «СтудМіс України-2018». Прагну гідно представити на ньому Тернопільщину й наш університет. Збираюся також відвідати масштабний київський фестиваль Atlas Weekend і здійснити подорож до Будапешта та Стокгольма. Поїздка до Будапешта – приз, який я отримала на конкурсі «СтудМіс ТДМУ». А до столиці Швеції поїду як переможець конкурсу «СтудМіс Тернополя». Дуже цікаво буде побачити обидва міста.

Лідія ХМІЛЯР

ЮВІЛЕЙ

19 липня виповнюється 80 років ветеранові ТДМУ Григорію Васильовичу ПІЗАРУ.

Вельмишановний Григорію Васильовичу!

Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям! У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту й успішно пройшли майже 40-літній трудовий шлях клінічного ординатора, асистента кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників першого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-інфекціоніста, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Яскравим проявом високого професіоналізму була, зокрема, Ваша робота керівником бригади лікарів, яка впродовж трьох місяців 1989

року успішно надавала допомогу в зв'язку з високою дитячою смертністю в Таджикистані та її високо оцінило Міністерство охорони здоров'я.

Усім пам'ятна Ваша активна громадська діяльність як секретаря центрального методкому інституту, куратора студентських груп, учасника художньої самодіяльності, популярного лектора товариства «Знання»,

учасника інститутських просвітницьких бригад, які виступали в трудових колективах області, редактора сатиричної стінгазети, Ваші вірші та епіграми.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Григорію Васильовичу, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя та затишку, активно го й щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата,

Достатком, щирістю і сонячним теплом,

Хай буде вірних друзів в ній багато,

Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

ВИШКІЛ

НАВЧАЛИСЯ НА ВІЙСЬКОВОМУ ПОЛІГОНІ

Студенти та викладачі кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського 22 червня пройшли навчання загонів територіальної оборони на військовому полігоні у селі Біла. На чолі із завідувачем кафедри – професором Степаном Вадзюком, викладачі – доцент Оксана Ратинська, асистенти Людмила Татарчук, Вікторія Тимошів і група студентів відвідали військовий полігон. Учасники вишколу вдосконалили навички стрільби зі штатної стрілецької зброї, пройшли тактичну, так-

Професор Степан ВАДЗЮК та асистент Людмила ТАТАРЧУК під час підготовки до стрільби з автомата

Вишкіл із розпізнавання вибухових пристроїв

Доцент Оксана РАТИНСЬКА та асистент Вікторія ТИМОШІВ

тико-спеціальну та військово-медичну підготовку.

До заходу були залучені інструктори з досвідом участі в антитерористичній операції, які здійснювали навчання з обороноздатності у час нападу, орієн-

тування в просторі й на новій місцевості, розпізнавання й знешкодження саморобних вибухових пристроїв, надання самопомоги та взаємодопомоги у випадку поранень чи травмувань. Йшлося також про будову автомата. Випробували себе й у стрільбі.

Ці заняття організують щомісяця почергово з різними загонами оборони Тернопільської області. Навчання дуже потрібні для дотримання алгоритму правильних дій у разі проголошення війни та захоплення території, а також здійснення обороноздатності й самооборони.

На військовому полігоні наприкінці вишколу викладачів і студентів пригостили солдатською їжею. Всі учасники здобули багато позитивних емоцій та безцінний досвід.

Оксана РАТИНСЬКА, доцент кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЙОГИ

ТРОЯНДИ Й МЕДИТУВАННЯ

Тернопільський центр духовного розвитку спільно з Тернопільським державним медичним університетом імені І.Горбачевського 21 червня зорганізували заходи з нагоди Міжнародного дня йоги.

Ранок цього дня розпочався з того, що у внутрішньому дворіку ТДМУ було висаджено 20 кущів троянд з наміром зробити цей світ красивішим. Як зазначи-

ла голова Тернопільського центру духовного розвитку Марія Гуска, люди, які практикують йогу, є активними у житті. На підтвердження цього представники організації купили 50 кущів троянд і спільно зі студентами постаралися прикрасити цей світ. Решта квітів посадили у парку Національного відродження.

Згодом в аудиторії №3 адміністративного корпусу медуніверситету відбулася коротка зустріч з іноземними студентами, під час якої ініціатори заходу прочитали лекцію про значення йоги в житті людини. Участь у цій зустрічі взяли понад 50 студентів Індії, Намібії та Пакистану.

«Від щирого серця висловлюємо подяку адміністрації Тернопільського державного медичного університету за підтримку нашої ініціативи щодо проведення Міжнародного дня йоги. Мали цілковите сприяння — нам надали транспорт, організували все необхідне для проведення заходів. Особливо приємно було спілкуватися зі студентами, які відкриті до комунікації, до пізнання нового. Багато хто вперше спробував медитувати», — розповіла Марія Гуска.

Заступник директора центру виховної роботи та культурного розвитку Олена Покришко наголосила на тому, що День йоги набув міжнародного визнання як давня практика саморегуляції та оздоровлення. Вона звернулася до студентів з проханням пізнавати культуру один одного та відкривати для себе щось нове.

Директор «WELTEK International» Шахзад Наджам додав, що це перша спроба організувати в ТДМУ Міжнародний день йоги. Він висловив сподівання,

що наступними роками цей захід набуде більшого масштабу з втіленням цікавих ідей. Засновник фірми «Right Choice» Пуніт Кумар запевнив, що також готовий підтримувати подібні акції.

Завершився Міжнародний день йоги у ТДМУ загальною медитацією, під час якої студенти вчилися релаксувати та налаштовуватися на позитивні думки. Багато хто вперше спробував цей вид йоги. Як зазначили учасники заходу, це чудовий

досвід самопізнання. За їхніми словами, сучасний світ спонукає жити в швидкому темпі, а отже, часто немає часу на те, щоб зупинитися й побути на самоті з собою. Тому йога, на їхню думку, є

тим шляхом, який дає можливість розслабитися, зібратися з думками, налаштуватися на позитив.

Довідково:

Міжнародний день йоги, який встановила Генеральна Асамблея ООН, відзначають з 2015 року, щорічно 21 червня. Прем'єр-міністр Індії Нарендра Моді звернувся до ООН з пропозицією 21 червня відзначити Міжнародний день йоги, оскільки це найдовший день в році (день літнього сонцестояння) у Північній півкулі та має особливе значення у багатьох частинах світу.

21 червня 2015 року все земне співтовариство любителів і професіоналів йоги відзначило перший Міжнародний день йоги. В Індії, де виникла традиція йоги, учасниками одночасної йогасесії тоді стали 35 тисяч осіб. Ця наймасовіша та найбагатонаціональніша йога-сесія на одній площі ввійшла до Книги рекордів Гіннеса.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ДАТА

БАГАТОГРАННА ОСОБИСТІТЬ, ТАЛАНОВИТИЙ ПЕДАГОГ І НАУКОВЕЦЬ

9 липня відзначатиме ювілейний день народження доцент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету імені І. Я Горбачевського Наталія Іллівна Ткачук.

Народилася Наталія Іллівна у м. Кременець у сім'ї державних службовців. Середню освіту здобула в Тернопільській загальноосвітній школі. 1970 р. вступила до Тернопільського державного медичного інституту, після закінчення якого з 1976 р. до 1977 р. проходила інтернатуру з терапії на базі Тернопільської обласної лікарні.

З вересня 1977 р. до грудня 1979 р. працювала лікарем-терапевтом у Тернопільській обласній психоневрологічній лікарні.

З січня 1980 р. — асистент і заочний аспірант кафедри мікробіології, вірусології та імунології Тернопільського державного медичного університету, в стінах якого успішно пройшла понад 38-літній трудовий шлях: спочатку асистента, старшого викладача, а з 1987 р. — доцента, завуча кафедри мікробіології, вірусології та імунології.

Активно займалася педагогічною та науковою роботою, 1984 р. захистила кандидатську дисертацію (науковий керівник — проф. І. О. Ситник). Автор і співавтор понад 100 наукових та навчально-методичних публікацій, навчальних посібників «Основи імунології», «Практична мікробіологія», п'яти патентів на корисну модель.

Наталія Іллівна — талановитий вчений, ініціативний педагог, що застосовує творчий підхід, інноваційні технології у роботі з молодими майбутніми науковцями та студентами, а також є водночас простою, доброзичливою людиною, завжди готова допомогти кожному, хто потребує її уваги.

З високою педагогічною майстерністю читає лекції, веде практичні заняття для студентів 2-3 курсів ме-

дичного, стоматологічного та фармацевтичного факультетів, займається науковою роботою зі студентами-гуртківцями, які здобувають призові дипломи на Міжнародних студентських наукових конгресах і конференціях, що проводять на базі різних провідних навчальних закладів України.

Для Наталії Іллівни притаманна активна громадська діяльність, зокрема, як куратора студентських груп, популярного лектора товариства «Знання», члена профкому працівників, очільника методичного кабінету університету, багаторічного завуча кафедри та члена оргкомітету з проведення науково-практичних конференцій університету й різноманітних робочих комісій, члена постійнодіючої університетської комісії з проведення тестових іспитів.

Особлива сторінка діяльності доцента Н.І. Ткачук — виконання функцій директора ННІ медико-біологічного проблем, який очолює за сумісництвом упродовж останніх двох років.

Добре відомі не лише її професійні, але й звичні людські якості — скромність, чесність, порядність,

доброчливість, доступність у спілкуванні. Це особистість з добрим гарячим серцем мудрої людини, допитливий дослідник, генератор нових прогресивних ідей, що не зупиняється в пошуках нового та незвіданого.

Її порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

За сумлінну працю Наталія Іллівна неодноразово відзначена подяками ректора університету, нагороджена грамотами Тернопільських обласної ради та облдержадміністрації.

Бажаємо Вам, вельмишановна Наталіє Іллівно, міцного здоров'я, щоб вистачило до столітнього ювілею, сили лева, совиної мудрості, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя. Нехай життя грає всіма барвами веселки й дарує лише найкращі дні, в яких не буде поспіху та суєти, стресів і тривоги, а будуть лише тепле сонце, бездонне небо, ліс і поле ніжної зелені, де лагідний вітерець цілує та обіймає Вас!

*За роком рік життя невпинно
лине,*

Дарує весен веселковий час.

У цю прекрасну ювілейну днину

Вітання щирі Ви прийміть

від нас.

Хай доля шле Вам і добро,

і щастя,

Міцне здоров'я й море благ

земних,

А щедрі дні, мов рушники

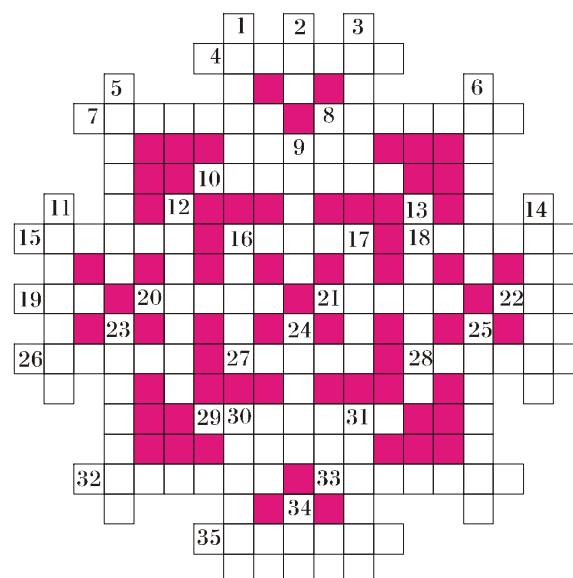
квітчасті,

Нехай ще довго стеляться

до ні!

**Колектив кафедри мікробіології,
вірусології та імунології**

КРОСВОРД

ГОРИЗОНТАЛЬ: 4. Столиця Мавританії. 7. Погодження, гармонія у чомусь. 8. Коротке усне гумористичне або сатиричне оповідання. 10. Символ, знак царської влади. 15. Супутник Урана. 16. Відомий французький кіноактор. 18. Країна-«чобіток». 19. Місце перебування запорізьких козаків. 20. Богиня в давньоіндійській (ведичній) релігії. 21. Легкий, прийємний вітер. 22. Комаха, яка жалиє. 26. Частина набою. 27. Таємна централізована бандитсько-терористична організація. 28. Залишене під пар поле, що служить пасовищем для худоби. 29. Група виконавців із чотирьох осіб. 32. Будиночок у дворі головного будинку. 33. Трав'яниста запашна лікарська рослина родини складноцвітих. 35. Мистецтво малих форм.

ВЕРТИКАЛЬ: 1. Мішок для зберігання або перевезення вина, води. 2. Орган зору. 3. Перший український револьвер з гумовою кулею калібру 9 мм. 5. Коштовний метал. 6. Чиновник, що виконує поліцейські функції в деяких західних країнах. 9. Задня частина тулуба людини від шиї до крижів. 11. Магматична гірська порода. 12. Невелика морська промислова риба родини оселедцевих. 13. Службова особа, яка очолює міністерство внутрішніх справ. 14. Армія. 16. Приреченість, фатальність. 17. Верхнє внутрішнє покриття в приміщенні. 23. Тканина. 24. Ризикована справа, шахрайство. 25. Вершкове морозиво. 30. Додатковий колір, відлив. 31. Поема І.Котляревського. 34. Початок літочислення, зв'язаний з якоюсь історичною або легендарною подією.

Відповіді на кросворд, вміщений у № 12 (461)

Горизонталь: 1. Обшук. 4. Самолюб. 6. Усячина. 9. Оскал. 10. Лобур. 11. Ірина. 13. Орлан. 14. Львів. 15. Абака. 16. Фактура. 19. Оксамит. 22. Рамазан. 26. Атин. 27. Рівнина. 28. Лівер. 29. Гармата. 32. Ескадра. 35. «Заповіт». 38. Обруб. 40. Колас. 41. Вікно. 43. Ярило. 44. Теніс. 45. Кубло. 46. Заправа. 47. Веранда. 48. Такса.

Вертикаль: 1. Оборона. 2. Шакал. 3. Кулінар. 4. Сапеляк. 5. Любов. 7. Ярина. 8. Алабама. 10. Лівша. 12. Агава. 16. Фтириаз. 17. Торнадо. 18. Арбалет. 19. Обсяг. 20. Сатир. 21. Манна. 23. Малюк. 24. Завод. 25. Нарва. 30. Апофеоз. 31. «Марія». 33. Атлас. 34. Русалка. 36. Адвокат. 37. Ізотова. 39. Брила. 40. Коняр. 42. Кубок.